

Abstrakt

Ve své disertační práci *Teorie petrifikovaných světů na příkladu antiutopické a dystopické literatury* se zabývám problematikou antiutopické a dystopické literatury, které je v českém prostředí věnována jen minimální pozornost. Po úvodním nastínění problematiky podávám podrobnou analýzu románu Jevgenije Zamjatina *My*, následně se věnuji teoretickému vymezení pojmů, včetně historického mapování předchozího bádání. Zaměřuji se na historický kontext vzniku žánrů, včetně hlubší sondy k jejím počátkům, tj. k vývoji utopické literatury od Platona k Williamu Morrisovi a Herbertu George Wellsovi, následně detailně popisuji vznik antiutopické literatury, především jako opozici utopických tendencí a její evoluci v dystopii. Velkou část práce zabírá konkrétní sémiotická analýza charakteristických a žánrově konstitutivních rysů antiutopické a dystopické literatury 20. a 21. století. Sem mimo jiné patří uzavřený, až petrifikovaný svět, který dal název představené teorii, striktní rozdělení společnosti, existence novořeči (newspeak), charakteristické rysy hlavních a vedlejších postav a také sociální a politický kontext vzniku zkoumaných děl. Kromě toho důležitou část práce představuje terminologické upřesnění používaných, použitých a existujících termínů na poli zkoumání utopické, antiutopické a dystopické literatury, včetně vymezení posledních dvou vůči fantastické literatuře. V poslední kapitole se zabývám tvorbou současného autora Vladimira Sorokina jakožto dalšího představitele pokračování dystopické tradice. Závěr tvoří stručné vyjmenování rozdílů mezi antiutopií a dystopií, jejich vymezení jako specifických žánrů, a to především na základě teorie petrifikovaných světů.